

Buk pa Daniel - Namba 161

Tutwal pa Roma i keto matek neno pa lok pa janabi pa Bibil: Turo matek pa Cabit Apar Acel pa Daniel

Jeff Pippenger
2024-03-27

Vijon pa Daniel i chapta apar acel obedo kio madito ma vijon weng pa poropesii pa Bibil gityeko keto iye, ki vijon pa chapta apar acel ocung ki nyutu pa Roma.

I kare magi gin mapol bi cwal malo me lwenyo ki rwot me tung cen; ka bene jonyodo ma iye jo pa in bi cwal kene malo me cwero neno; ento gin bi poto piny. Daniel 11:14.

Jones tye ka cwalo tam ikom nyig lok ma con, macalo eni:

Ka jo Amorite gipongo adag me richogi, pinygi kimiyo bot Israyel, jo Lubanga. Ka Israyel, timo calo jo ma pe ngeyo Lubanga, gipongo keken apica me richo, Lubanga oketo malo cing pa Babulon, ci ocwalo woko gin weng. Ka Babulon opongo apica me richone, cing kimiyo bot Pesia. Ci ka tim marac pa jo Pesia ocoyo malaika woko, dong rwot-dit pa Gresia odonyo ci okayo woko ne.

En dong kare mane teko pa Girisi myero obedo kwede nyo adek? Ka dong bino kwaro? “Ka jo ma kwanyo cik oponjo.” Piny en obedo kwede nyo i kare ma otyeko oponga me richo ne, ci eka teko omiyone bot lobo pa rwot mukene. Teko ma kicwalo bot en obedo pa Roma, calo wapwonyo ki Daniel 11:14. “I cawa maga, gin mapol biweyo piny i kom rwot pa tung’ me bor; bende jo kwalo pa jo ni biweyo piny me keto rweny, ento gibifwoko piny.” Piny en kikwayo calo piny pa jo kwalo—nyithin pa jo kwalo, calo lok me i lela pa coc.

Gin magi obedo jo ma kombedi tung rwot kimiyo botgi, ci pi ngo?—“Otino pa jo me kwalo gibimedogi ki malo me keto neno piny.” Ka piny man odonyo i wang lobo, ci dong odonyo gin ma keto neno piny, gin ma obedo jami madit acel i neno, cal madit acel ma loyo weng i rek me neno ma Lubanga omiyo ki bot porofeti pi kare weng. A. T. Jones, *The Columbian Year and the Meaning of the Four Centuries*, 6.

Jones owaco ni ka twero pa Roma 'obedo i wang tic, ci odonyo gin ma ocweyo' ... 'rek me neno ma Lubanga omiyo kun laneneno pi kare ducu.' I tariik pa Miller, jo Protestant oguro, macalo Laodicea Adventism tye ka timo kombedi, ni jonyworo pa jo mami gicwalo calo Antiochus Epiphanes, rwot me Seleucid ma orwodo cing ki 175 nyo i 164 BC. En obedo i ot pa rwot me Seleucid, ma obedo acel ki piny me Greek ma gi tero anyim ma giyube ki yubo lobo pa Alexander the Great. Dwec bot lok man onongo tye malube tutwal i tariik pa Millerite, ki nyutu me en Antiochus Epiphanes kityeko keto iye i 1843 pioneer chart.

La referencia a Antíoco en la gráfica representa la única referencia a algo que no se halla en la Palabra profética de Dios. Está allí para refutar las falsas enseñanzas de los protestantes de aquel período, lo cual ahora constituye la falsa enseñanza del adventismo laodicense. Es dudoso que

William Miller comprendiera la profundidad de la importancia de entender que Roma es el poder terrenal que establece la “línea de visión que Dios ha dado por medio de los profetas para todo el tiempo”; pero sí estaba lo bastante claro como para defender sólidamente el hecho de que Roma establece la visión.

Kare ma pe tye nyutu, jo gipoto woko; ento ngat ma gwoko cik, en obedo maber. Proverbs 28:14.

Solomon oketo i coc ni ka pe tye “vision”, jo gibalo pire kene, ki nyig lok me leb Ebiru “vision” ma i rec apar angwen obedo kamman ki ma i Yek pa Solomon. “Vision” en kit me kwo ki tho, ki “vision” kityeko kete ki lanwit me Loma. Nyig lok “vision” ma i rec apar angwen, obedo kamman ki nyig lok me “vision” ma i Habakkuk, rwom aryo.

Abi cungo i deg me ot, ki abi keto an i ot malit; abi nyutu pi anen ngo ma obiwaco kora, kede ngo ma abi dwoko ka okwero an. Rwot odwoko an, owaco ni, “Coyo rweny, ki imi obed lagam maber i piyal me coc, pi ma okwano ne obitwo. Pien rweny en kombedi pi kare ma kiketo, ento i agiki obi waco, pe bi waco bwola; ka obedo ni opaco, kuro kwede; pien adada obi bino, pe bi paco.” Habakkuk 2:1-3.

Pire tek pa nyig 'reproved' i rek acel en 'goyo lok kwede'. William Miller obedo lacung ma oketo iye i tower i gin matimee pa wot pa malaika me acel ki me aryo, kun i alama me porofeti ka openyi ni ngo ma myero odwoko i lweny lok pa gin matimee, omiyo waci ni myero ocono neno, ma kiketo pire tek ki alama pa Rome. Kop ki gin man, ka Millerites gicweyo chart pa pioneer me 1843 pi tyeko pa rek adek magi pa Habakkuk, gi miyo atir bot cwinya pa lweny lok ma gi bedo kwede. Pe tye tutwal ni pe gi ngeyo ni waci ma gi miyo bot lok ma pe ki ngec, ni Antiochus Epiphanes en tye teko ma oketo neno, tito calo lweny lok pa Habakkuk chapta aryo; ento Dako White owaco ni chart eno "oiyo wot ki lwet pa Rwot, ki pe myero oyubbe," ci waci bot lweny ma i chart o aa ki lwet pa Lubanga.

កុរុមមិឡិវរាយត៍ហានមកដល់ការយល់ដឹងយ៉ាងត្រឹមត្រូវថា ការខកចិត្តតលើកដំបូងនៃថ្ងៃទី 19 ខែមេសា ឆ្នាំ 1844 បានចាប់ផ្តើមរយៈពេលនៃការពន្យារ ដល់ហានយង់នៃដោយហោហាគុក ហើយក៏ដោយបុរសនារបស់ម៉ាថាយអំពីសុភ័យពុទ្ធវិទ្យាទាំងដប់ផងដែរ។ ពួកគេក៏មានមកដល់ការយល់ដឹងថា ទំនាយទាំងពីរនោះមានការភ្ជាប់ដោយផ្ទាល់ជាមួយនឹង អសេគោល ជំពូក 12 ដល់កុនុងនោះអសេគោលបានកំណត់រយៈពេលមួយ ដល់ផលប៉ះពាល់នៃមិគុតគ្រប់ទាំងអស់នឹងកើតឡើង។ ពាក្យថា “និមិត្ត” នោះ គឺជាពាក្យភាសាហេប្រើដូចគ្នានឹងពាក្យដល់យើងកំពុងពិចារណាឡើយ។ នេះហើយជាមូលហេតុដែល Jones ត្រឹមត្រូវ នៅពេលដែលគាត់ថ្កុលថា “When” Rome “comes upon the scene, then there enters that which establishes the vision, that which is one great object of the vision, the one chief landmark in the line of vision which God has given through the prophets for all time.” រួមបង្កើតឡើងនូវនិមិត្តទាំងមូលនៃព្រះបន្ទូលទំនាយរបស់ព្រះ ហើយជាពិសេសជាងនេះទៀត គឺរួមនេះឯង ដល់ជាមូលដ្ឋានដល់រចនាសម្ព័ន្ធនៃទំនាយមូលនៃជំពូក 11 គួរហានសុថាបនាឡើងលើ។

Mbiñche' pañ ba Sister White ja' yujel ti slajeb tsa'beyel ti capítulo once ti Daniel yic sk'an, yic sts'ijbejel ti "bats'i oy xa ya x-ik'ot ta pasel yujel sk'anel ta cumplimiento ti profecía, x-cha'pasel yan velta," ja' ta sventa ti sts'akbejel ti ja' sna'ojel ti historias ti capítulo once xe, ti xa i cumplirse'e, oy yu'unik ta sna'jel ti slajeb versículos ti Daniel capítulo once. Ti sujeto ti slajeb versículos ti capítulo once ja' ti rey del norte, ti te oy ta sbael ti Roma moderna. Yujun, ti historias ti Daniel capítulo once, ti x-cha'pasel yan veltae, ja' historias ti tey oy ta sna'jel ti Roma.

I gonyo 6 ma agiki me diro 11, Loma ma kombedi (Rwot me North) oloyo twero me kabedo adek. I gonyo 40, oloyo Rwot me South (Soviet Union ma onongo tye, i 1989), Piny ma ladwong (United States i kare ma 'cik me Sunday' obino cok coki), ki Misri (piny weng ma kiloko ne calo United Nations). I Daniel diro 11, Loma ma pe Kicristo kiloko ne calo tye kelo loyo twero me kabedo adek ka mito mako piny ma onongo ngene i kare eno; ci bangeyo, Loma pa Papa kiloko ne calo tye kelo loyo twero me kabedo adek ka mito mako piny ducu.

Рим незнабожаца први пут се у овом поглављу помиње у четрнаестом стиху, да би био означен као симбол који утврђује виђење, али о његовом уздизању на власт не говори се све до шеснаестог стиха. Царство Александра Великог било је подељено на четири дела у испуњењу Божје пророчке Речи, али су се та четири дела убрзо сажела у два главна противника, који су у пророчком казивању, које се наставља до завршетка поглавља, означени или као цар југа или као цар севера. У четрнаестом стиху помиње се растућа сила Рима као сила која ће утврдити виђење, али предмет о коме је реч јесу борбе између остатака Александровог царства, представљених царевима севера и југа.

I wac 15, rwot aryo kombedi tye ka lwenyo, ci rwot me malo tye ka loyo. Ento i wac 16, Loma obino, ki wac owaco ni, "Ento en ma obino ikome"; lok man nyutu ni ka Loma obino ikom rwot me malo ma dong tye ka loyo ikom rwot me piny, rwot me malo pe romo cung ikom Loma. Loma oloyo, ki i wac 16, Loma bende onongo onego ocung i piny ma lamal pa Yuda. I wac 17 Loma bi "keto wangi me donyo ki teko me piny pa en weng." Omako rwot me malo ma pe romo cung i nyim ne; ci omako Yuda; ci odonyo i Misri.

I cawa mene gin mapol gibicung i kom rwot me tung piny; ka bene jokwalo pa jo mami gibimedo pire kene me keto lok me neno; ento gibidol piny. Ento rwot me tung bor obi bino, obiketo got me lweny, obiakwo bungi ma kipango maber; lwak me tung piny pe bitwero kwayo, jo ma oyerone pe bene, kacel pe obedo ki twero mo me medo. Ento ngat ma bino i kom ne obitimo calo coge pire kene, ka pe ngat mo obichung i tung ne; obichung i piny ma maleng, ma ki lwete one obibalo. Bene obiketo wang ne me donyo ki twero me lobo ne weng, ki jo matir kacel ki ne; kamano obi timo: ci obimi ne nyako pa mon, me bwoyo en; ento pe obichung i tung ne, pe bene obed pi ne. Daniel 11:14-17.

Golo piny ma ki yaro i coc magi obedo tyeko me buk pa Daniel pot buk aboro.

Ki o aa ki woko i acel pa gi tung matin, ma omedo bedo madit loyo tutwal, i tung me South, ki i tung me gang ceng, ki i piny maler. Danyel 8:9.

Gonyo matidi me lok 9 en Rumi ma pe yero Lubanga, ki lok 9 bene nyutu, macalo rwate ki lok 14-17 me chapita 11, ni Rumi ma pe yero Lubanga obino ogoyo kabedo me piny adek ka obino

kawo twero i piny weng. Kabedo magi obedo South (Misiri), East (Siria, rwot me bor) ki piny maber (Yuda). Gin matime me lok 16–17 tye kalayo cal me goyo lobo i kite adek pa Rumi me kare ma tin i lok 40–43, pien, calo ma Sister White owaco, “Gin matime mapol ma otime i tyeko poropesii man bino dwogo time.”

“Kit ma Ejipt pe onongo twero cung i anyim Antiochus, rwot me kabedo me north, Antiochus bene pe onongo twero cung i anyim jo Roma, ma kombedi obino me lweny kwede. Ker mo keken pe onongo dong twero kwero teko man ma tye ka aa malo. Siria oyubwongo, dok omede i ker pa jo Roma, ka Pompey, BC 65, ojwoko Antiochus Asiaticus ki i jami ne, dok oloko Siria bedo porobins pa jo Roma.

“Tek marac acel-no bene ne obedo me cako tye i Lobo Maleng, ci nyeko oneko weng. Roma odoko ka rwatte ki jo me Katonda, Yuda, i yoo me lwak, i mwaka 162 BC, ki i kare meno ebedo ka tye ki kabedo mapol i kalenda me profesi. Ento pe oyelo twero me loko Judea i yoo me lweny ma kikome atika wa i mwaka 63 BC; ci ne obedo i yoo ma lube kwede manen.”

Ka Pompey odwogo ki lim me lweny bot Mithridates, rwot me Pontus, ngat aryo, Hyrcanus ki Aristobulus, gitye ka lweny pi kom pa Judea. Lok me gin obino bot Pompey; lacen nono oneno marac i iaco pa Aristobulus, ento onongo oremo mede ka tero lok i kom gin man nyaka oyiko lim ma ocwayo tutwal me ceto i Arabia, kowaco ni dong obi dwogo, dok oketo gin pa-gi i rwom ma rwongo kede matut. Aristobulus, ka onuko cwiny pa Pompey ma atir, ocito lacen odwogo i Judea, okwayo jo-gi gi gik lweny, dok ocweyo me gwoko kom gi teko madwong; i keca weng ocwii me gwoko kom, ma oneno cen ni kiterone i bot ngat mukene. Pompey onongo odugo macokcoki bot ngat ma rwaka. Ka obino macokcok i Jerusalem, Aristobulus, kacako raciyo ikom yore mamegi, obino woko me medo kwede, dok otemo me medo lok, kowaco ni obi muyo weng, kacel ki miyo pien mapol ma lamal. Pompey, ka ogamo kete man, ocwalo Gabinius, i tung me dul matino me lweny, me kobo pien. Ento ka ludito me lweny en obino Jerusalem, onongo ononge ni yotgi kigengo botone, dok kigamo iye ki i tung me ogweng ni pango pe bi bedo ki keto mere.

Pompey, pe onongo oweyo balo calo eni obed pe ki goro, oketo Aristobulus, ma onongo ogwoko ki iye, i keng, ci ki peya ogudo wot bot Jerusalem ki lwakne weng. Jo pa Aristobulus gi mito me gwoko kabedo; ento jo pa Hyrcanus gi mito me yabo lawic pa paco. Ka gin me agiki onongo obedo mapol keken, ki loyo, ne gubiye Pompey me donyo labongo gengo i paco. Ci jo pa Aristobulus gidwogo i Got pa Ot pa Nyasaye, kede cwiny ma opong maber me gwoko kabedo eno, macalo Pompey bene tye kede cwiny ma opong me loyo ka me cwero pinyi. I agiki me dwe adek ki time lacuc maduong’ i ogeng pa paco ma rwate me cako wilo, ci kabedo eno ogamo ki tung lim. I goro marac ma otime kono, gi oneko ngat alufu apar aryo. Lacoc me kit ma otime waco ni, en neno ma cwiny kinedo ka ineno jodolo, ma tutwal tye ka tic i tic pa Nyasaye, ki lwete ma ler ki cwiny ma mot, gitye ka timo tice ma giciko kare keken, macalo ni pe giyango kec marac madwong’ ma tye i tunggi, ka i tunggi gi jolare gi tye gicobo i nego, ki ka mapol mapol remogi okeyo kwede remo pa lieli gi.

Ka otyeko lweny, Pompey ogolo piny otere pa Jerusalem, o kwanyo bura mapol ki i cing pa Judea o kelo gi i cing pa Syria, kede keto maca bot jo Yahudi. Kany ni, pi kare me acaki, Jerusalem onongo obedo i cing pa teko eno ma obino me gwoko 'lobo maler' i cing me tol pa

en nyaka otyeko meo weng.

Cik 17. Bene obi tero wiye me donyo ki twero pa lobo pa en weng, ki jo ma atir bot en; kamano obi timo: obi miyo ne nyako pa mon me ryemo ne; ento pe bi bedo i tung ne, pe bi bedo pi en.

Bishop Newton omiyo pango mukene pi gonyo man, ma ngene me nyutu ngec ma iye maber loyo, macalo eni: 'En bende bi keto wiye me donyo ki dich i telo weng.' Gonyo 16 omiyo wa ngec ni Roma ocweyo Syria ki Judea. Roma con dong ocweyo Macedon ki Thrace. Kombedi Misiri obedo keken ma odong i 'telo weng' pa Alexander, ma pe kikelo iye i twero pa Roma, twero man kombedi oketo wiye me donyo ki dich i piny eno. Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 258-260.

Atëherë kemi vënë re tashmë, më shumë se një herë në këta artikuj, se vargjet tridhjetë dhe tridhjetë e një të Danielit njëmbëdhjetë përputhen me vargjet dyzet dhe dyzet e një, dhe historia e vargjeve tridhjetë dhe tridhjetë e një përputhet gjithashtu me shkëlqen e tri brirëve.

Acano ruki, kede, nen, i iyegi obiro malo ruki matin moro mapat, ma me anyimne ruki adek me acaki ogol woko ki kore; kede, nen, iye ruki man eni tye wange macalo wange pa dano, kede dho ma waco lok madwong'. ... Kede ikom ruki apar ma tye i wi ne, kede ikom en mukene ma obiro malo, ma me anyimne adek otony; keken ikom ruki mane tye ki wange, kede dho ma waco lok madwong' tutwal, ma kit neno ne obedo tek maloyo owete ne. Daniel 7:8, 20.

Macalo ni, i Daniel lul 8, nyig 9, nyutu kabedo me piny adek me loyo ma oketo Rome pa jogi ma pe wero Lubanga i kom me kitwero; bene, kwanyo ki tyen me cok (ma nyutu Heruli, Ostrogoths ki Vandals) onyutu kabedo me piny adek me loyo ma oketo Rome pa Papa i kom me kitwero. Lok me kare aryo magi rwate ki nyig 40–43 i Daniel lul 11, ki kwanyo ki tyen me cok adek rwate ki lok me nyig 30–31.

Cik 8. Aparo tung, kede nen, i iyegi ocalo malo tung mapat matidi; ma i anyimne tung adek i tung me acaki oyweyo woko ki kore; kede nen, i tung man obedo wang calo wang dano, kede dho ma waco gin madit.

Daniel oparo ikom lacwe. Alama pa yilo ma pe kitgi noneno i tunggi. Lacwe matin acel (icake obedo matin, ento dok odoko tek loyo luremgi) oburo malo i tunggi. Pe obedo con ka ning-ning me keken nongo kabedo pa en keken ki opongo iye; myero oweyo mukene mogo woko, ki okawo kabedo gi. Lobo pa rwot adek kicweyo woko i wie en. Lacwe matin man, calo ma wabiyero maber dok anyim, en obedo lwak pa Papa. Lacwe adek ma kicweyo woko i wie en gin Heruli, Ostrogoths, ki Vandals. Kom pingo kicweyo gi woko, en ni gityeko tuko ki pwoy ki kwayo pa lwak pa Papa, ci dok ki lwak madit i Kanisa pa Bishop pa Roma.

Ci 'i tung man tye wang macalo wang pa dano, ki dhok ma tye waco gin madit,' wang-gi obedo cal ma rwate pi riek, neno iye macok coki, yube marac, ki neno anyim pa kit me twero pa Papa; ki dhok ma tye waco gin madit obedo cal ma rwate pi kwayo twero ma cwiny-malo pa Labisop me Loma. Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 132-134.

me cik pa Lubanga, oketo tito pa dano ki kit pa ten pa dano. Dwogo me nying keken pa Konstantino, i acaki pa karne me angwen, okelo kica madwong; ci piny, ki cal pa bedo atir oyuwo iye, oduyo i kanisa. Kombedi tic me balo oyabu dwiro. Kit pa jo ma pe yaro Lubanga, ka nen calo ogoye, obedo loyo. Cwinya ne oywayo twero i kanisa. Tito ne, kwer ne, ki yie marac ne otyeko oketo gi i yie ki i kwer pa gin ma giyaro ni gi luro Kristo.

"Kwanyo kacel me paganim ki Kristiani ocako yubo 'dano me richo' ma kicwalo anyim i poropesia ni obino, ma ocake i Lubanga ka oyedo wii pire keken i malo loyo Lubanga. Kit madit loyo me lam marac eno obedo tic ma maler loyo me teko pa Setan - lamal pa tem pa iye me bedo keken i kom rwot me loyo lobo macalo cwiny pa iye mito." The Great Controversy, 49, 50.